

Kazanım:8.4.1 Çağdaşlaşmanın temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.

1. Devletçilik ilkesi özel teşebbüsün yapamadıklarını devletin yapmasını öngörür. Atatürk'ün devletçilik anlayışı özel girişimi reddetmez. Aksine özel girişimi desteklemeye çalışır. Ekonomide devletin ve halkın işbirliğini destekler.

Buna göre;

- I. Halkın yatırımlar konusunda özendirilmeye çalışılması,
- II. İşletmelere kredi sağlayan bankaların kurulması,
- III. Yatırımların sadece devlet eliyle yapılması,

uygulamalarından hangileri Atatürk'ün bu düşüncesini yansıtır?

- A)I-II B)II-III
C)I-III D)I-II-III

2. Cumhuriyet'in ilk yıllarında halk ekonomik yönden zor durumdaydı. Çökmüş bir ekonomi, sermaye yetersizlikleri, harap olmuş bir ülke, nitelikli iş gücünün yetersizliği, Osmanlı devletinden üstlenilen borçlar, bazı işletmelerin yabancı tekelinde olması gibi sebepler devletin ekonomide daha etkin rol oynamasına sebep oldu ve devletçilik ilkesi doğdu.

Açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekonomide sadece devlet etkin rol alabilir.
- B) Devletçilik ilkesi zorunlu sebepler sonucu ortaya çıkmıştır.
- C) Devletçilik politikasının uygulamaya sokulması halkı yatırımlardan uzaklaştırmıştır.
- D) Devletçilik ilkesi ile kısa zamanda ekonomik gelişme sağlanmıştır.

3. "Memlekette her çeşit üretimin artırılması için, özel teşebbüsün devletçe gerekli görüldüğünü önemle vurguladıktan sonra, diyebiliriz ki **devlet ve özel teşebbüs birbirine karşı değil, birbirinin tamamlayıcısıdır.**"(Atatürk)

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yatırımların tamamı özel teşebbüsün sorumluluğunda olmalıdır.
- B) Ekonomide devletin denetim kurması tüm alanlarda yatırım yapmayı kolaylaştırır.
- C) Devletçilik ilkesi özel girişimi dışlamaz.
- D) Özel teşebbüs sadece gerekli durumlarda ekonomide dâhil edilmelidir.

4. Atatürk'e göre ekonomi işlerinde devletin ilgisi, doğrudan yapıcılık olduğu kadar özel teşebbüsü teşvik ve yapılanları düzenleme ve kontrol da etmektedir.

Buna göre;

- I. Özel teşebbüs özendirilmeli,
- II. Ekonomi devletin tekelinde olmalı,
- III. Yatırımlar planlı ve denetimli olmalı,

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A)I-II B)II-III
C)I-II-III D)I-III

5. Devletçilik uygulamaları sonucunda;

- I. Beş yıllık sanayi kalkınma planı hazırlanmış,
- Yabancıların elinde bulunan işletmeler devlet tarafından satın alınmış,
- Eskişehir ve Turhal'da şeker fabrikaları kurulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ekonomide planlı döneme geçilmiştir.
- B) Bağımsız ve milli bir ekonomi anlayışı güdülmüştür.
- C) Hammaddesi ülkemizde bulunan sanayi kolları kurulmuştur.
- D) Yabancı sermaye ülkemize çekilmeye çalışılmıştır.

6. Devletçilik ilkesi bazı zorunluluklar sonucunda uygulamaya konulmuştur. **Aşağıdakilerden hangisi devletçilik ilkesinin uygulanmasında etkili olan dış faktörlerden biridir?**

- A) Ülkemizdeki sanayi tesisi ve altyapısının yetersiz olması
- B) ABD'de başlayan ekonomik krizin ülkemizi etkilemesi
- C) Halkın elinde sermaye birikiminin olmaması
- D) Teknik eleman yetersizliği

Kazanım:8.4.1 Çağdaşlaşmanın temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.

7. “Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, kasıt ve fiile dayanan tutucu hareketlerden sakınıyoruz. Gericilere asla fırsat vermeyeceğiz.” (Atatürk)

Aşağıdaki inkılâplardan hangisi Atatürk’ün yukarıdaki sözü ile yakından ilişkilidir?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Cumhuriyet’in ilanı
- C) TBMM’nin açılması
- D) Teşkilatı Esasiye’nin kabul edilmesi

8. Cumhuriyet’in ilk Diyanet İşleri Başkanı Rıfat Börekçi şöyle anlatıyor: “Ata’nın huzuruna girdiğimde beni ayakta karşıladılar. ....’Paşam, beni mahcup ediyorsunuz.’ dediğim zaman ‘Din adamlarına saygı göstermek Müslümanlığın icaplarındandır.’ buyururlardı. **Atatürk, şahsi çıkarları için kutsal dinimizi siyasete alet eden cahil din adamlarını sevmezdi.**”

Yukarıdaki metinde Atatürk Laiklik anlayışı gereği aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Din adamlarına saygı gösterilmesini
- B) Din ve inanç özgürlüğünün önemini
- C) Din ve devlet işlerinin ayrılması gerektiğini
- D) Devletin inanç farkı gözetmemesi gerektiğini

9.

Laiklik ilkesi ile ilgili bazı inkılâplar şunlardır:

- Tekke ve zaviyelerin kapatılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhidi tedrisat Kanununun kabulü

Buna göre aşağıdaki alanların hangisinde bir değişim yaşandığı söylenemez?

- A) Sosyal alan
- B) Ekonomik alan
- C) Siyasi alan
- D) Eğitim alanı

10. Laiklik ilkesinin bir gereği olarak 3 Mart 1924’te laiklik ve milli egemenliğin esas alındığı cumhuriyet yönetimiyle bağdaşmayan Halifelik ile Şeriiye ve Evkaf Vekâleti kaldırıldı. Yerine Diyanet İşleri Başkanlığı kuruldu. Aynı gün çıkarılan Tevhidi Tedrisat Kanunu ile öğretim birleştirildi, ardından medreseler kapatıldı. İlahiyat Fakülteleri, İmam Hatip Okulları açıldı, karma eğitime geçildi. Akla ve bilime dayalı çağdaş eğitime geçilirken laiklik ilkesinin hayata geçirilmesi yolunda önemli bir adım atılmış oldu.

Buna göre laiklik ilkesi;

- I. Milli egemenlik anlayışını güçlendirmiş,
- II. Dini siyasetten arındırmış,
- III. Çağdaş eğitim anlayışını başlatmış,
- IV. Din eğitimini tamamen kısıtlamış,

sonuçlarından hangilerini ortaya çıkarmıştır?

- A) I-II-IV
- B) I-II-III
- C) II-III-IV
- D) I-II-III-IV

11. 1924 yılında anayasada yapılan bir değişiklikle “Devletin dini İslam’dır.” hükmü anayasadan çıkarılmıştır.

Buna göre;

- I. İnanç birliği sağlanmıştır,
- II. Devlet tüm dinlere eşit mesafededir,
- III. Din ve inanç özgürlüğü korunmuştur,

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) II-III
- B) I-II-III
- C) I-III
- D) I-II

12. Laiklik ilkesi kişilere din ve inanç özgürlüğü tanır. Bu özgürlüğün anayasal güvence altına alınmasını sağlar. Laiklik devletin bütün dinlerin karşısında tarafsız kalmasını sağlar. Laik olan ülkelerde resmi bir devlet dini yoktur.

Buna göre laiklik ilkesinin sağladığı faydalar arasında hangisi gösterilemez?

- A) Milli birlik ve beraberliği güçlendirir.
- B) Toplumsal hoşgörüyü destekler.
- C) Din ve mezhep kavgalarını engeller.
- D) Dinsel tutuculuğu destekler.

Kazanım:8.4.1 Çağdaşlaşmanın temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.

18. Atatürk'ün inkılâpçılık ilkesi Türk toplumunun akıl, bilim ve ileri teknolojinin yol göstericiliğinde yenileşme ve gelişmesinin önünü açmıştır. Birbiri ardına gerçekleştirilen inkılâplar olumlu sonuçlar doğurmuş, milli kültüre bağlı, çağdaş düşüncelere sahip, yeniliklere açık insanlar yetişmesini sağlamıştır. Toplum yapılan inkılâp girişimlerini olumlu karşılayarak benimsemiştir.

Buna göre inkılâpçılık ilkesinin başarılı olmasında hangisi etkili olmuştur?

- A) Toplumun desteğini alması
- B) Batının örnek alınması
- C) İnkılâpların iyi zamanlanması
- D) Yenilikler konusunda devletin baskıcı olması

19. Atatürk'e göre inkılâpçılık; Türk milletini son asırlarda geri bırakmış müesseseleri yıkarak yerlerine, milletin en yüksek medeni gereklere göre ilerlemesini sağlayacak yeni müesseseleri koymuş olmaktadır. O, bir konuşmasında "Efendiler, yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılâpların gayesi Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen çağdaş ve bütün anlam ve görünüşüyle uygar bir toplum haline ulaştırmaktır." diyerek yapılan inkılâpların ana ilkesini açıklamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi inkılâpçılık ilkesi ile bağdaşmaz?

- A) Milletin ihtiyaç duyduğu kurumlar oluşturmak
- B) Çağdaş ve medeni bir toplum oluşturmak
- C) Mevcut kurumların yapısını olduğu gibi bırakmak
- D) Her alanda çağı yakalamak

20.

"İnkılâbın temellerini her gün derinleştirmek, kuvvetlendirmek lazımdır. Zira medeni dünya çok ileridedir. Buna yetişmek, o medeniyet çemberine girmek mecburiyetindeyiz." (Atatürk)

Atatürk'ün sözüne göre İnkılâpçılık ilkesi;

- I. Dogmatiktir,
- II. Dinamiktir,
- III. İlerlemecidir,

özelliklerinden hangilerine sahiptir?

- A)I-II
- B)II-III
- C)I-III
- D)I-II-III

21. Ülkemizde ekonomik kalkınmayı daha hızlı gerçekleştirmek için devletçilik ilkesi uygulanmaya başlandı. 1929 ve 1939 arası dönemde Türkiye, Japonya ve SSCB ile birlikte dünyanın en yüksek ekonomik büyümesini gerçekleştirdi. Bu dönemde Türkiye önemli bir borçlanmaya gitmeden enerji ve hammadde konusunda ulusal kaynaklarını harekete geçirerek sanayileşmiştir. Öz kaynaklara dayalı sanayileşme politikası, bağımsız ekonomiyi güçlendirmiştir. Devletçilik anlayışı yabancı sermayeye karşı olumsuz bir tavır içine girmemiştir. Türkiye'nin kanunları ve bağımsızlık değerlerine uymak şartıyla yabancı sermayenin Türkiye'de yatırım yapmasına izin verilmiştir.

Açıklamaya göre hangisi yanlıştır?

- A) Hammaddesi yurdumuzda olan sanayi yatırımları yapılmıştır.
- B) Kısa zamanda olumlu ekonomik değişimler yaşanmıştır.
- C) Ekonomik yatırımların tamamı yerli sermaye kullanılarak yapılmıştır.
- D) Bağımsız devlet anlayışından ekonomik alanda da ödün verilmemiştir.

CEVAPLAR

1 A 13 C

2 B 14 C

3 C 15 A

4 D 16 B

5 D 17 A

6 B 18 A

7 A 19 C

8 C 20 B

9 B 21 C

10 B

11 A

12 D

ÖNEMLİ HATIRLATMA:

UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİ
KAPSAMINDA EBA VEYA
WHATSAPP PLATFORMLARINDA
PAYLAŞIMA AÇIKTIR.

TİCARİ AMAÇLI KULLANILAMAZ.